Nr. 4. Kraków, dnia 30 kwietnia 1912. Rocznik XXXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

L. 12161/912
I. b.

ROZPORZĄDZENIE.

Ze względu na porządek publiczny i wygodę mieszkańców Magistrat wydaje na podstawie § 102 statutu m. (ustawa z 6 października L. 108 Dz. ust. i roz. kr.) następujące zarządzenie:

Właściciele i administratorzy realności w dzielnicach IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX i XXI, obowiązani są począwszy od dnia 1 lipca b. r. utrzymywać w sieniach domów mieszkalnych tablice, obejmujące dokładne spisy lokatorów.

Tablice te mają zawierać w systematycznym porządku podług kondygnacyi (parter, I. piętro, i t. d., dom frontowy, oficyny) imiona, nazwiska i zawód lokatorów (podnajemców) oraz numer drzwi ich mieszkania.

Daty powyższe winne być wypisane dokładnie i wyraźnie.

Tablice umieścić należy w miejscu widocznem tak, aby napisy z łatwością można odczytać.

W razie zmiany w osobie lokatora, należy nazwisko jego i zawód bezzwłocznie w spisie uwidocznić.

Magistrat przypomina zarazem pp. właścicielom w dzielnicach I—VIII analogiczne przepisy, zawarte w obwieszczeniu Magistratu z 21 maja 1891 L. 113 i wzywa ich do należytego przestrzegania tychże, a zwłaszcza dokładnego wypełniania spisów i umieszczania ich w miejscu widocznem.

Niestosujących się do powyższych przepisów Magistrat karać będzie grzywnami od 2 do 200 koron, względnie karą aresztu od 6 godzin do 14 dni.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa
dnia 10 kwietnia 1912 r.

L. 20421/912
I. b.

ROZPORZĄDZENIE.

Na podstawie postanowień § 14 i 102 statutu miejskiego (ust. z 6 października 1901 dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 108) wydaje Magistrat stoł. król. m. Krakowa następujące zarządzenie:

Że względu na bezpieczeństwo publiczne oraz względów sanitarnych **zakazuje się w czasie od dnia 1 marca do 1 listopada jazdy wszelkimi motorowymi wozami** (jak samochody, motocykle itp.) **na całej przestrzeni drogi gminnej w Krakowie na Błoniach miejskich wzdłuż parku Dra Jordana i toru wyścigowego,** począwszy od wału kolei obwodowej aż do punktu skrzyżowania się tej drogi z drogą prowadzącą do Zwierzyńca i Łobzowa

Samochody przywożące osoby na Błonia miej, do parku Dra Jordana itp. mogą aż do odwołania zatrzymywać się dla postoju na placu oznaczonym tablicą, a znajdującym się po lewej stronie za mostem kolei obwodowej.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem jego ogłoszenia.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą grzywnami od 2 do 200 koron, ewentualnie karą aresztu od 6 godzin do dni 14.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa
dnia 4 kwietnia 1912 r.

L. 29235/912
I a.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się do wiadomości interesowanych, że w najbliższym czasie będą przekopane na cmentarzu miejskim kwatery XXII, Y., X. i T., a wszystkie nagrobki na tych kwaterach, stojące na zwyczajnych grobach, będą usunięte.

Zamieszczając poniżej wykaz pomników i krzyżów, znajdujących się na powyższych kwaterach, wzywa się strony interesowane, któreby zamierzały wydobyć szczątki zmarłych i na inne stałe miejsce je przenieść, aby do dni 14-tu wniosły do Magistratu ostemplowane podanie o zakupno gruntu na groby stałe i exhumacyę zwłok.

Po upływie zakreślonego terminu pomniki będą bezwarunkowo usunięte, a groby przekopane.

Kwatera XXII.

1. Sznajdrowicz Marya, 1892 r., krzyż drewniany.
2. Kuciel Jan, 1892 r., krzyż drewniany..
3. Wiesgrill Józef, 1892 r., pomnik kamienny.
4. Tarzydło Ludwik, 1892 r., krzyż drewniany.
5. Malinowska, 1892 r., krzyż drewniany.
6. Nawratil Floryan, 1892 r., płyta kamienna.
7. Owcarz Teodor, 1893 r., pomnik kamienny.
8. Penzo Marya, 1893 r., pomnik kamienny.
9. Malinowski Leon, 1893 r., krzyż drewniany.
10 Nodzakiewicz August, 1893 r., słupek kamienny.
11 Molyc Agnieszka, 1893 r., krzyż w kamieniu.
12. Niemczyk Józef, 1893 r., krzyż drewniany.

13. Kwiatek Franciszka, 1893 r., krzyż drewniany.
14. Majewski Michał, 1894 r., krzyż drewniany.
15. Brzeziński Edmund, 1894 r., pomnik kamienny.
16. Ciepła Zofia, 1894 r., krzyż drewniany.
17. Stus Franciszek, 1894 r., krzyż drewniany.
18. Lubaczewska Marya, 1893 r., krzyż drewniany.

14 nieczytelnych krzyżów.

Kwatera Y.

1. Kwaśnicki Benuś, 1900 r., krzyż żelazny.
2. Walter Lili, 1884 r., pomnik kamienny.
3. Zwierz Maryanna, 1900 r, krzyż drewniany.
4. Nikiel Janiusia, — r., krzyż drewniany.
5. Szporn Zofia, 1899 r., krzyż żelazny.
6. Rzeszótko Stasia, 1890 r., pomnik kamienny.
7. Kien Józefa, 1884 r, krzyż drewniany.
8. Włosowicz Józio, 1899 r., krzyż drewniany.
9. Światłoń Zygmunt, 1900 r., krzyż drewniany.
10. ś. p. Jan ...., 1884 r., krzyż drewniany.
11. Gudasiewicz Felcio, 1884 r., krzyż drewniany.

8 krzyżów drewnianych nieczytelnych.

Kwatera X.

1. Langhauer Karol, — r., pomnik kamienny.
2. Mischek Artur, 1884 r., pomnik kamienny.
3. Zwiercian Agata i Ludwika, 1880 r., pomnik kamienny.
4. Swigoń Władzio, 1889 r., krzyż drewniany.
5. Augustynowicz Wacio, 1899—1898 r, pomnik kamienny.
6. Ciuruś Wojciech i M., 1905 r, krzyż drewniany.
7. Krajanowska Janina, 1899 r., pomnik kamienny.
8. Wojdzińska Marya, 1899 r., krzyż drewniany.
9. Kauczyński Antoni, 1899 r, krzyż drewniany.
10. Obstarczyk Stefania, 1899 r., krzyż drewniany.
11. Helak Leokadya, 1899 r., pomnik kamienny.
12. Gauderówna Mania, 1899 r., krzyż żelazny.
13. Zawiła Zenon, — r., krzyż drewniany.
14. Mazurkiewicz Józef, 1868 r., pomnik kamienny.

5 krzyżów nieczytelnych.

Kwatera T.

1. Szeląg Antoś, 1898 r., krzyż drewniany.
2. Kapustowie dzieci, 1888 i 1899 r., krzyż drewniany.
3. Budaszek Stasio i Zosia, 1898 i 1899 r., krzyż drewniany.
4. Lejczak Walunia, 1888 r., krzyż drewniany.
5. Grabkówna Oleńka, 1898 r., pomnik kamienny.
6. Szumiec Zosia i Władzio, 1898 i 1899 r., krzyż drewniany.
7. Peterzelka Tadzio, 1898 r., krzyż drewniany.
8. Włosowicz Stefan, 1898 r., krzyż drewniany.
9. Sumarówna Mania, 1898 r., krzyż drewniany.
10. Bandura Henryk, 1882 r., pomnik kamienny.

4 krzyże drewniane i 1 pomnik kamienny — nieczytelne.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa

dnia 16 kwietnia 1912 r.

Mianowania urzędników i służby miejskiej.

Pan **Ponikło Adam Waleryan** (2 im.), ukończony słuchacz praw został zamianowany dekretem Prezydyum Magistratu z dnia 10 kwietnia 1912 do L. Prez. 209 (na zasadzie §§ 56 i 89 statutu dla miasta Krakowa) **praktykantem konceptowym** Magistratu z adjutum w rocznej kwocie 1600 koron i pod warunkami w dekrecie wymienionymi. (LM: 44002/912 Prez.).

Pan **Lisowski Stanisław,** dotychczas pomocn. kanc. Zarządu biura wodociągowego został zamianowany dekretem Prezydyum Magistratu z dnia 19 marca 1912 r. do L. Prez. 74/912 na zasadzie § 56 statutu dla miasta Krakowa **asystentem kancelaryjnym Zarządu wodociągu** miej. w XI. klasie rangi z płacą roczną 1600 koron, kwaterowem w rocznej kwocie 576 koron oraz prawem do trzech trzechleci po 200 kor. rocznie oraz do dodatku osobistego wliczalnego do emerytury w kwocie 200 kor. rocznie, po przebyciu 20 lat w tejsamej klasie rangi pod warunkami w dekrecie wymienionymi. (LM: 34693/912 Prez.).

Pan **Maksymilian** recte **Majer Goldberger,** prowiz maszynista fabryki dachówek i cegieł w Dzieln. XXI. Płaszów, przyjęty został od 1 lutego 1912 r. do służby w Gminie m. Krakowa w charakterze **prowizorycznego maszynisty miejskiej parowej fabryki dachówek i cegieł** w dzielnicy „**Płaszów**“ za wynagrodzeniem z dołu w ratach miesięcznych płatnem, a wynoszącem 150 kor. miesięcznie czyli 1800 kor. rocznie tytułem płacy, 60 koron miesięcznie czyli 720 koron rocznie tytułem kwaterowego, oraz 15 koron miesięcznie czyli 180 kor. rocznie tytułem dodatku za wykonywanie reparacyi w zakres uzdolnienia jego wchodzących i za nadzór instalacyi światła elektrycznego oraz prowadzenie odnośnych maszyn z tem jednakże zastrzeżeniem, że wspomniany na ostatku dodatek za reparacye i nadzór światła elektrycznego wypłacany będzie z Kasy miejskiej tylko tak długo, jak długo dzierżawca kwotę tę będzie zwracał Gminie miasta Krakowa i że na wypadek, gdyby z Kasy miejskiej przestano ten dodatek wypłacać z tego powodu, że dzierżawca przypadającej kwoty tytułem tego dodatku Gminie nie zwrócił, nie będzie mógł nominat z tego tytułu rościć sobie do Gminy miasta Krakowa żadnych pretensyi.

Do obowiązków nominata, jako prowizorycznego maszynisty fabryki dachówek i cegieł należy:

1) prowadzenie motoru (maszyny) parowego i obowiązek pracy przez 12 godzin dziennie;

1) w rzeczach porządku wewnętrznego (prowadzenie kotła, maszyny itd. stosowanie się do poleceń kierownika fabryki, przez dzierżawcę fabryki ustanowionego, ale tylko o tyle, o ile polecenia te nie przyniosą szkody dla motoru;

3) wykonywanie starannego dozoru nad maszyną parową oraz nad wszystkiemi urządzeniami we fabryce się znajdującemi a własność gminną stanowiącemi; przytem obowiązkiem nominata jest wszelkie uszkodzenia natychmiast naprawić, względnie o nich przeznaczonego przez Magistrat miasta Krakowa do nadzoru fabryki inżyniera jakoteż i dzierżawców natychmiast zawiadomić, wszelkie zaś spostrzeżenia odnośnie do utrzymania rze-

czonych urządzeń i co do zaszłych uszkodzeń zapisywać winien w osobnej specyalnie na to przeznaczonej książce i książkę tę przedkładać nadzorującemu inżynierowi Gminy, za każdym tegoż pobytem w fabryce;

4) prowadzenie osobnych dokładnych zapisków co do dowozu do pieca i wywozu z pieca cegieł, dachówek itp., oraz przedkładania Magistratowi z końcem każdego miesiąca za pośrednictwem nadzorującego inżyniera miesięcznych wykazów dowozu i wywozu;

5) wykonywanie nadzoru nad sikawką miejską, przeznaczoną dla cegielni i nad szopą, w której sikawka ta się znajduje;

6) wykonywanie także wszelkich innych czynności, jakie nominatowi ze strony inżyniera, przeznaczonego przez Magistrat miasta Krakowa do nadzoru fabryki lub ze strony Magistratu polecone zostaną.

Stosunek służbowy nominata, jako prowizorycznego maszynisty parowej fabryki dachówek, będzie mógł być każdego czasu ze strony Gminy miasta Krakowa za 4-tygodniowem wypowiedzeniem rozwiązany i że z tytułu takiego rozwiązania tego stosunku służbowego nie będzie mógł nominat rościć sobie do Gminy miasta Krakowa żadnych pretensyi. (LM: 15029/912 Prez.).

Łukasz Zydroń, prowizoryczny woźny miej. straży pożarnej na mocy § 89 statutu m. Krakowa tudzież na podstawie uchwały Rady miasta z dnia 25 maja 1910 r. regulującej etat i pobory funkcyonaryuszów miej. Straży pożarnej, oraz uchwały Rady miasta z dnia 22 kwietnia 1912 r. zamianowany został od 1 stycznia 1912 r **woźnym miejskiej Straży pożarnej** z płacą w kwocie 760 koron rocznie, prawem do trzech trójleci po 70 koron rocznie, oraz mieszkaniem w naturze w koszarach miejskiej Straży pożarnej. (LM: 100542/910 Prez.).

Protokoły obrad Rady miejskiej.

Posiedzenie zwyczajne (23 w kad. XVI.) **z dnia 11 kwietnia 1912 r.**

Przewodniczący Prezydent m.: Dr. Juliusz Leo.

I. Wiceprezydent m.: Dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent m.: Józef Sare.

Sekretarz Rady: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **62.**

Radcy miejscy: Birnbaum, Bujwid, Epstein, Dr. Fierich, Godzicki, Dr. Guńkiewicz, Hałatkiewicz, Heuman, Jarra, Klemensiewicz, Konopiński, Dr. Lustgarten, Dr. Meisels, Dr. Pareński, Peltz, Porębski, Ritterman, Dr. Rosenblatt, Sołtysik, Dr. Tadeusz Starzewski, Suski, Hr. Wodzicki **(22)** nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godz. $5^1/_2$ wieczór.

Przed porządkiem dziennym.

Wspomnienie pośmiertne.

Przewodniczący Prezydent Dr. Leo zawiadomił Radę że przed kilku dniami **umarł** radca miejski **Adam Zbroja**, dawniej długoletni przewodniczący gminy Krowodrza. Zmarły położył wielkie zasługi koło dobra mieszkańców tej gminy. W dowód uznania został obdarzony swego czasu złotym krzyżem zasługi. Miasto zawdzięcza mu wiele z powodu jego stanowiska przy pertraktacyach około przyłączenia gmin podmiejskich do Krakowa. W czasie uroczystości Wielkiego Krakowa on przemawiał imieniem wszystkich gmin wcielonych. Jako radca miejski brał gorliwy udział w sprawach miasta.

Cześć jego pamięci.

Członkowie Rady stojąco przemówienia wysłuchali.

Urlopy.

Rada m. udzieliła urlopów r. m. Bujwidowi na miesiąc; r. m. Klemensiewiczowi na kwiecień; r. m. Dr. Fierichowi na 3 tygodnie.

Hojny dar.

Przewodniczący Prezydent Dr. Leo zawiadomił Radę że wdowa po błp. adwokacie Dr. **Mi chale Ichheiserze** złożyła hojny dar **1000 kor. na rzecz ubogich miasta Krakowa**, po połowie dla ubogich izraelickich i katolickich. Prezydyum miasta złożyło już hojnej ofiarodawczyni serdeczne podziękowanie.

Rada wśród oklasków przyjęła oświadczenie to do wiadomości.

Komisya prezydyalna.

Imieniem Prezydyum miasta przewodniczący Prezydent Dr. Leo wnosi:

Celem lepszego rozdziału wzmagających się wskutek utworzenia W. Krakowa czynności prezydyalnych w zarządzie miasta, zanim przeprowadzoną zostanie w drodze ustawodawczej zmiana statutu miejskiego w kierunku utworzenia godności III-go wiceprezydenta miasta, powołuje się do życia Komisyę prezydyalną, w skład której wchodzą: Prezydent miasta, I. II. Wiceprezydent, oraz delegat Rady miejskiej.

Do zakresu działania tej Komisyi należeć będzie:

1. Rozpatrzenie i przygotowanie wszystkich ważniejszych spraw Zarządu miasta.

2. Załatwianie tych szczegółowych spraw, które Rada m. tej Komisyi przekaże.

3. Poszczególne referaty między członków Komisyi rozdzielać będzie Prezydent miasta jako stały przewodniczący Komisyi. (LPrez.: 229/912).

Nagłość a następnie meritum uchwalono.

R. m. Jan Kanty Federowicz wnosi wybór delegata.

Uchwalono.

Wybór delegata.

R. m. Turski, opierając się na tem, że przy ostatnich wyborach na I. i II. Wiceprezydenta miasta r. m. Dr. Bandrowski otrzymał pewną liczbę głosów wnosi aby **na delegata powołać** r. m. **Dra Ernesta Bandrowskiego.**

Uchwalono. (Brawa).

Personal teatru miejskiego.

R. m. Dąbrowski zwrócił uwagę na doniesienia dzienników o formalnem rozbiciu personalu teatru miejskiego, z pośród którego większość wybitniejszych artystów zamierza przenieść się do Warszawy z początkiem

najbliższego sezonu. W sprawie tej powinna zabrać głos Rada miasta i dlatego zgłasza mowca do Prezydenta interpelacyę. Nadto zapytuje mowca, dlaczego sprawa udzielenia emerytury dla p. Stępowskiego dotąd nie została załatwioną.

Prezydent Leo zaznaczył, że z powodu obiegających po Krakowie pogłosek zażądał od dyrektora Solskiego wyjaśnień. P. Solski przedłożył pismo dla Komisyi teatralnej, która została zwołana na niedzielę. Po posiedzeniu Komisyi na najbliższem posiedzeniu Rady zda sprawę, obecnie zaznacza to tylko, że powstanie dwóch nowych teatrów w Warszawie musi oddziałać na inne teatry, a więc na krakowski, lwowski i poznański. Propozycye, poczynione artystom, są nadzwyczaj korzystne, pensye mają podobno być o połowę wyższe, niż są w Krakowie Zdaje się, że wobec tego wielu artystów przyjmie propozycye do Warszawy.

Wiceprezydent Szarski omówił sprawę funduszu emerytalnego. Sama sprawa przedstawia się w ten sposób, że artyści w myśl ustawy ubezpieczeni są w zakładzie zastępczym (urzędników prywatnych), żądają oni jednak, aby zakupić im z funduszu emerytalnego lata ubiegłe. Sprawa ta nie da się jednak zrobić, bo i tak artystów tu zatrzymać przymusowo nie można, mogliby się przenosić do Warszawy i stamtąd dalej także wkładki opłacać, względnie gdyby nie opłacali, mogą zażądać zwrotu już wpłaconych funduszów, podczas gdy to, co Gmina równocześnie jako swój udział płaci, zwrócone być nie może. Mowca wyjaśnia dalej, że z procentów funduszu emerytalnego, a częściowo i z podatku od biletów teatralnych, pobierają już emeryturę pp. Przybyłowicz, Sobiesław i Wolska, p. Stępowski zaś dopiero w ostatnich dniach wniósł podanie. Sprawa będzie wkrótce załatwioną.

Sprawy Zwierzyńca.

R. m. Dębicki wniósł petycyę Związku katolickich właścicieli realności w Zwierzyńcu w sprawie budowy sieci wodociągowej oraz naprawy dróg w tejże dzielnicy, popierając ze swej strony słuszne żądania tamtejszych mieszkańców.

Przewodniczący wyjaśnia, że w tych sprawach była u niego deputacya. Petycyę przedłoży Magistratowi, Sekcyom i odnośnym Komisyom do merytorycznego załatwienia.

Następnie r. m. Dębicki interpelował w sprawie zwrotu opłat mytniczych niesłusznie pobranych od mieszkańców Zwierzyńca.

Wyjaśnień udzielił st. radca Magistratu Dr. Zawadzki.

Budowa dezynfektora.

R. m. Dr. Krongold wskazywał na niebezpieczeństwo rozszerzenia się epidemii ospy w Krakowie. Konieczną rzeczą jest wybudowanie nowego dezynfektora. Mowca żąda, aby w sprawie tej już na najbliższem posiedzeniu przedstawiono wnioski.

Prezydent Leo podnosi, że sprawa ta łącznie z innemi projektami sanitarnemi była już na Radzie, została jednak cofnięta z powodu wątpliwości pod względem finansowym. Sekcya ekonomiczna prowadzi tę sprawę i z pewnością wkrótce przyjdzie z wnioskami.

Wybór do Komisyi.

Zgodnie z uchwałą **Komisyi statutowej** Rada m. powołała do tejże Komisyi r. m. Dra **Fiericha**. (LPrez.: 195/912).

Porządek dzienny.

Taryfa węglowa.

Imieniem Prezydyum miasta dyrektor Gazowni m. Dąbrowski uzasadniając nagłość sprawy wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Przyłączyć się do akcyi wdrożonej przez Izbę handlową i przemysłową przeciw zamierzonemu podwyższeniu przewoźnego od węgla do Krakowa sprowadzanego, uważając to podwyższenie za uciążliwe dla ogółu mieszkańców, a szkodliwe tak dla rozwoju zakładów fabrycznych Gminy, jak i dla przemysłu w mieście i jego okolicy.

2. Odnieść się do c. k. Rządu, do Koła polskiego i Posłów krakowskich do Rady państwa, celem zaniechania lub wstrzymania tej podwyżki

Nagłość uchwalono.

R. m. Dattner zaznaczył, że na posiedzeniu kraj. komisyi dla spraw przemysłowych, dr. Benis zgłosił wniosek o wspólną akcyę w sprawie podwyższonej taryfy węglowej. Krakowska Izba handlowa ujęła tę sprawę w swoje ręce i zwołuje na sobotę ankietę, na której przedstawiciele krajowego Biura kolejowego i Izby handlowej wygłoszą referaty. Do udziału w ankiecie zostały także zaproszone miasta Kraków i Lwów.

Po przemowie r. m. Maryana Starzewskiego i uwagach ponownych r. m. Dattnera wniosek uchwalono.

Adaptacye Magistratu.

Imieniem Sekcyi I. i II. sprawozdawca st. radca budown. Świerzyński przedstawia nagły wniosek:

Rada miasta uchwali:

Zatwierdza się projekt adaptacyj lokalu w realności miejskiej przy ul. Poselskiej l. or. 8 na parterze na pomieszczenie Wydziału VI. a (dobroczynnego) Magistratu i przyznaje się kredyt w wysokości 21.500 kor. z funduszu przeznaczonego na dodatkowe roboty przy budowie skrzydła Magistratu. (L. cz. VI. a $\frac{1554}{1}$|912).

R. m. Miedniak sprzeciwia się wnioskowi ze względów finansowych.

R. m. Dr. Gertler proponuje pomieszczenie Wydz. VI. a przy ul. Jabłonowskich gdzie statystyka.

Po wyjaśnieniach udzielonych przez Prezydenta i II. Wiceprezydenta wniosek uchwalono.

Most na Wiśle.

Imieniem Sekcyi I. i II. sprawozdawca st. radca budown. Kłeczek wnosi:

1) Rada miasta uchwali przyczynić się do pokrycia zwiększonych kosztów budowy mostu w przedłużeniu ulicy Krakowskiej z powodu jego szerokości konstrukcyjnej 17·5 m. kwotą 20.000 koron.

2) Wydatek powyższy pokryć z funduszu regulacyi miasta do zwrotu dziesięciu ratami wraz 5% odsetkami wstawianymi do budżetu miejskiego począwszy od r. 1913.

3) Rada miasta wyraża życzenie wobec c. k. Ministerstwa robót publicznych, aby tož Ministerstwo rozpisało konkurs na wykonanie projektu tego mostu. (LM: 42097/912 B. b.).

Uchwalono.

Szkoła ceramiczna.

Imieniem Sekcyi II. i IV. sprawozdawca r. m. Dr. Bandrowski wnosi:

1. Rada m. uznaje potrzebę założenia w Krakowie, ewentualnie w przyłączonym do Krakowa Podgórzu krajowej szkoły zawodowej dla przemysłu ceramicznego i wzywa Magistrat, aby w tym celu wniósł petycyę do Wydziału krajowego.

2. Celem przyczynienia się do kosztów założenia powyższej szkoły zobowiązuje się gmina m. Krakowa:
a) w razie założenia szkoły w Krakowie oddać bezpłatnie potrzebny pod budowę grunt;
b) w razie założenia szkoły w Podgórzu przyznać z funduszów gminnych jednorazową odpowiednią subwencyę. (LM: 20239/912 IV.).

Uchwalono.

Seminaryum

Imieniem Sekcyi IV. sprawozdawca r. m. Dr. Schneider wnosi:

Rada miasta nie może się przychylić do życzenia c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie odstąpienia lokalności zajmowanych obecnie przez szkołę wydziałową św. Floryana na pomieszczenie c. k. Seminaryum nauczycielskiego, a to z tego powodu, że wskutek nadzwyczajnego przepełnienia w tutejszych szkołach miejskich lokalności te są niezbędnie potrzebne na cele tutejszych szkół ludowych. (LM: 26367/912 IV.).

Uchwalono.

Rocznica Piotra Skargi.

Imieniem Komitetu Muzeum Narodowego i Sekcyi skarbowej sprawozdawca r. m. Domański wnosi:

Rada miasta uchwali:

1) Celem uczczenia trzechsetnej rocznicy zgonu ks. Piotra Skargi wybić medal pamiątkowy, w którego napisie obok herbu miasta będzie wymieniona Gmina jako fundatorka.

2) Wybicie medalu w ilości 1 złoty, 25 srebrnych i 100 bronzowych powierza się Towarzystwu numizmatycznemu z zastrzeżeniem, że do sądu konkursowego mają być powołani między innemi Dyrektor Muzeum Narodowego i dwaj członkowie Komitetu muzealnego mianowicie: r. m. Dr. Domański i Prof. Axentowicz.

3) Na pokrycie kosztów wybicia medalu przeznacza się z funduszów miejskich 1.500 koron, z tem, że nadwyżkę kosztów pokryje się ze sprzedaży medali srebrnych i bronzowych, którą to sprzedażą zajmie się Towarzystwo numizmatyczne. Odnośny wydatek pokryć należy z Dz. XIV. poz. 5 budżetu za rok 1912.

4) Ewentualną nadwyżkę dochodu ze sprzedaży przeznacza się na powiększenie zbiorów numizmatycznych Muzeum Narodowego.

5) Medal złoty odda Towarzystwo numizmatyczne na własność Muzeum Narodowego.

6) Za zajęcie się wybiciem i sprzedażą medalu otrzyma Towarzystwo numizmatyczne 5 medali srebrnych i 20 bronzowych (LM: 128.928/911 IV).

Uchwalono.

Pożyczka wodociągowa.

Imieniem Sekcyi II sprawozdawca radca Magistratu Dr. Racławicki wnosi:

Rada miasta uchwali:

1) W wykonaniu uchwały Rady m. z dnia 28-go listopada 1910, którą na rachunek przyszłej pożyczki inwestycyjnej przyznano komisyi wodociągowej kredyt 100.000 koron na rozszerzenie sieci wodociągowej w gminach przyłączonych, oraz uchwały Rady miejskiej z dnia 2-go marca 1911, którą przyznano kredyt 263 000 koron na budowę domu administracyjnego należy na razie zaciągnąć na powyższe wydatki pożyczkę krótkoterminową w łącznej kwocie 363.000 koron.

2) Upoważnia się p. Prezydenta m. łącznie z Sekcyą skarbową Rady miejskiej do oznaczenia formy pożyczki, instytucyi w której, oraz warunków, pod którymi i czasu, kiedy powyższa pożyczka krótkoterminowa ma być zaciągniętą, tudzież do delegowania członków Rady miasta do podpisania obok p. Prezydenta m. dokumentów pożyczkowych. LM. 23.232/912. Prez.)

Uchwalono.

Etat weterynarzy.

Imieniem Komisyi administracyjnej i Sekcyi prawniczej sprawozdawca st. radca Magistratu Dr. Zawadzki wnosi:

Rada miasta uchwali:

Etat lekarzy weterynaryjnych rzeźni i targowicy miejskiej powiększa się o jednę posadę asystenta weterynaryjnego XI-tej rangi.

Uchwalono.

Na wniosek r. m. Schmelkesa przyjęto następujące sprawy „en bloc“:

Regulacya ulic na gruntach pofortecznych.

Wniosek Komisyi drogowo-kanałowej.

Rada miasta uchwali:

Zatwierdza się projekt profili poprzecznych i niweau ulic otwartych uchwałą Rady miasta z dnia 20-go grudnia 1911 na gruntach pofortyfikacyjnych między ulicą Zwierzyniecką i przedłużeniem ulicy Smoleńsk i między ulicą Krowoderską a przedłużeniem ulicy Długiej według projektów Budownictwa miejskiego Oddz. B. z dnia 24-go lutego 1912 r. i uchwały Komisyi drogowo-kanałowej z dnia 22-go marca 1912 r. (LM. 133.957/911 B/b.)

Regulacya ul. Łobzowskiej.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

1) W uzupełnieniu uchwały Rady miasta z dnia 9-go listopada 1911 zatwierdza się uporządkowanie z urzędu części ulicy Łobzowskiej w Dz. XV. Nowa Wieś według planu Budownictwa m. oddz. B. z dnia 6-go maja 1911 i to części oznaczonej bliżej na planie od ul. Szlak, a liter h—e aż do liter g—f poza ulicą Czarnieckiego, wpisanych czerwono — według noweli

do § 16 ustawy budow. z dnia 28-go marca 1910. Nr. 89.

2) Poleca się Magistratowi przystąpić do wykupna gruntów w myśl tejże samej noweli, do zestawienia kosztorysów i przedstawienia ich Radzie m. do zatwierdzenia (LM. 16.648/912. B/b)

Regulacya ulicy w Krowodrzy.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

Zatwierdza się linie regulacyjne od zachodniej strony drogi, idącej wzdłuż wału akcyzowego na Krowodrzy Dz. XVII. między ulicą Wrocławską, a ulicą Krowoderską, według planu Budownictwa m. z dnia 18-go marca i liter: a—b—c—d—e—f (LM. 31.142 912 B/b).

Otwarcie ulicy w Półwsiu.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

1) W uzupełnieniu uchwały Rady miasta z dnia 17-go maja 1911 zatwierdza się na podstawie noweli do ustawy budowniczej z dnia 28-go marca 1910 Nr 89: a) otwarcie z urzędu nowej ulicy w Dz. XII. „Półwsie Zwierzynieckie" łączącej ulicę Mickiewicza z nowo otwartą ulicą poprzeczną (litery j—l), na gruntach klasztoru PP. Norbertanek i gminy m. Krakowa, i

b) przedłużenie jej (litery i—k) ku drodze biegnącej wzdłuż tak zwanej Ekonomii klasztoru PP. Norbertanek.

2) Zatwierdza się linie regulacyjne powyższej ulicy według planu Budownictwa miejskiego Oddz. b. z dnia 21-go lutego 1912 oznaczone kolorem czerwonym i literami od strony północnej v, i, j, t, u, w, zaś od strony południowej g, k, l, z, x, y, przy szerokości 15 metrów.

3) Poleca się Magistratowi przystąpić do wykupna potrzebnych gruntów w opracowaniu kosztorysów i przedłożenia ich Radzie miejskiej. (LM. 19.034/912 B/b).

Niweleta gościńca Grzegórzeckiego.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

Zatwierdza się niweletę gościńca grzegórzeckiego na przestrzeni objętej projektem Budownictwa miejskiego. Oddz. b. z dnia 16-go grudnia 1911 r., równo ze zwierciadłem spostrzeżonej wielkiej wody w roku 1903. Ta niweleta ma być miarodajną przy udzielaniu koncesyi na budowę domów mieszkalnych przy tej ulicy.

Poniżej tej niwelety nie wolno żadnych wykonywać otworów w budynkach.

Przy wykonaniu drogi w przyszłości w razie istnienia c. k. uprzywilejowanej fabryki maszyn L. Zieleniewski Towarzystwo akcyjne w Krakowie zastosować przed całą realnością fabryki wysokość p. p m. 202·60 przyczem rampy mają się rozpoczynać od zewnętrz. granic realności.

To obniżenie niwelety ma umożliwić urządzenie wjazdu i wyjazdu do głównej bramy hali maszyn Towarzystwa. (LM. 114.813/911 B/b).

Linia regulacyjna przy ulicy Długiej.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

1) Reasumuje się częściowo uchwałę Sekcyi I. z 1908 roku lp. 332 działającej imieniem Rady m. co do linij regulacyjnych przy zbiegu ulicy Długiej, św. Filipa i Pędzichowa.

2) Zatwierdza się linie regulacyjne przy zbiegu tychże ulic przeprowadzone niebiesko w dniu 13-go marca 1912 roku w starym planie Budownictwa miejskiego i to dla wschodniego narożnika podług liter: a—b—c—d—e, a dla zachodniego podług liter: f—g—h. (LM. 23.838/912 B/b).

Urządzenie ulicy Berka Joselewicza.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się w myśl noweli do § 16 ustawy budowlanej miasta Krakowa z dnia 28-go marca 1910 roku urządzenie istniejącego przedłużenia ul. Berka Joselewicza od ulicy Starowiślnej do wału kolejowego wzdłuż istniejących linii regulacyjnych, wkreślonych na planie Budownictwa miejskiego Oddz. b. z dnia 27-go stycznia 1912 roku, oznaczonych literami: a—b, od strony północnej, zaś c—d od strony południowej.

2) Poleca się Magistratowi w myśl powyższej noweli przystąpić do wykupna gruntów, zestawienia kosztorysów i przedłożenie ich Radzie miejskiej. (LM. 119.899/911 B/b).

Mury bulwarowe.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

Oświadczenie delegatów gminy miasta Krakowa, złożone wobec tutejszej Expozytury dróg wodnych w dniu 13-go lutego 1912 roku, w sprawie przyczynienia się kwotą 3375 koron zwiększonych kosztów murów bulwarowych przy kanalizacyi Wisły, celem ich odpowiedniego architektonicznego wyposażenia, przyjmuje się do zatwierdzającej wiadomości. (LM 16.882 1912 B/b).

Linia regulacyjna ulicy Krowoderskiej.

Wniosek Sekcyi I

Rada miasta uchwali:

Zatwierdza się linie regulacyjne dla części ulicy Krowoderskiej według planu Budowictwa miejskiego Oddz. b. z dnia 16-go marca 1912 roku od punktu polygonalnego 797 do punktu polygonalnego 794 według linii czerwonych, oznaczonych literami od strony południowej: l—p—r—n, zaś od strony północnej literami: s—t—u—v—x. (LM. 28.170/912 B/b).

Otwarcie ulicy w Czarnej i Nowej Wsi.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

Rada miasta reasumuje pod 1) swej uchwały z dnia 27-go kwietnia 1911 roku, a natomiast zatwierdza linie regulcyjne mającej się otworzyć ulicy na dawnem płukadle na granicy Dr. XIV. i XV., to jest Czarnej Wsi i Nowej Wsi według planu Budownistwa miejskiego Oddz. b. z dnia 13-go października 1910 roku

oznaczone literami od północy M—N, a od południa literami P—O z 5-cio metrowymi północnymi ogródkami na przestrzeni linii budowlanej oznaczonej kolorem zielonym i literami R—S. Około parceli katastralnej 401/1 lwh. 404 linia regulacyjna jest linią budowlaną. (LM. 87.527/911 B/b).

Linia regulacyjna dla zakładu wodociągowego.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się linie regulacyjne dla gruntu miejskiego zakładu wodociągowego, położonego na Półwsiu Zwierzynieckiem (Dz. XII.) pomiędzy ulicą Senatorską, Krowią i ulicą Mickiewicza, podług planu Budownictwa miejskiego, Oddz. b. z dnia 14-go października 1911 roku oznaczone w planie kolorem czerwonym, a mianowicie: od południa i wschodu literami: a—b—c—d —e—f—g—h, od północy literami: h—i, a od zachodu literami: i—k.

2) Rada miasta zezwala Zarządowi wodociągu miejskiego oparkanić swoje grunta według wyż zatwierdzonej linii regulacyjnej, pod warunkiem, że fundusz wodociągowy za zajęte grunta z ulicy Krowiej zapłaci funduszowi regulacyjnemu od sążnia kwadratowego 45 koron. (LM. 66.314/911 B/b).

Linia regulacyjna ulicy Borelowskiego.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się szerokość ulicy, łączącej ulicę Borelowskiego z przyszłym placem na stawach Norbertańskich na Półwsiu Zwierzynieckiem (Dz. XII) 15 metrów i linie regulacyjne według planu Budownictwa miejskiego Oddz. B., z dnia 14-go października 1911 roku oznaczone liniami czerwonemi i literami l—m.

2) Zatwierdza się uporządkowanie z urzędu tejże ulicy na podstawie noweli do § 16 miejskiej ustawy budowniczej z dnia 28-go marca 1910 roku.

3) Poleca się Magistratowi w myśl tejże noweli do § 16 miejskiej ustawy budowlanej z dnia 28-go marca 1910 roku przystąpić do wykupna gruntów, zestawienia kostorysów i przedłożenia wniosków Radzie miejskiej. (LM. 61.496/911 B/b).

Linia regulacyjna przy placu Wolnica.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

Zatwierdza się linię regulacyjną dla narożnika u zbiegu placu Wolnica i ulicy dotąd Przesmyk, obecnie Bonifraterską zwanej, na południowej stronie w Dz. VIII. na Kaźmierzu podług planu Budownictwa miejskiego Oddz. B. i to według liter, czerwono wypisanych: a—b—c—d. (LM. 30.182/912 B/b).

Uporządkowanie ulicy Trynitarskiej.

Wniosek Sekcyi I.

Rada miasta uchwali:

1) Zatwierdza się uporządkowanie ulicy Trynitarskiej na przestrzeni między ulicą Mostową a ulicą Krakowską w myśl noweli do § 16. ustawy budowniczej dla miasta Krakowa.

2) Poleca się Magistratowi przystąpić do wykupna potrzebnych jeszcze gruntów na rozszerzenie ulicy między ulicą Mostową a ulicą Przesmyk w myśl uchwały Magistratu z dnia 24-go lipca 1907 oraz noweli do § 16. ustawy budowniczej i przedłożenia odpowiednich wniosków i kosztorysów. (LM. 12 738/911 B/b).

Odstąpienie gruntu na cele klinik.

Imieniem Sekcyi I. i II. referent sekretarz Magistratu Dr. Wydro wnosi:

Rada miasta uchwali:

„1) Na cele klinik uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie odstąpić c. k. Skarbowi trójkąt gruntu miasta między posiadłością rządową po Wilkoszewskim, a nową ulicą, łączącą ulicę Kopernika z ulicą Grzegórzecką w Krakowie położony z realności lwh. 2 689 gm. Kraków wydzielić się mający, na planie kolorem niebieskim i literą A oznaczony, o powierzchni 1 298 s^2, a to 94 s^2 za taką samą ilość gruntu z realności c. k. Skarbu lwh. 1.142 w Krakowie, potrzebną dla regulacyi ulicy łączącej ulicę Kopernika z ulicą Grzegórzecką, resztę zaś, to jest 1.204 s^2 za cenę w stosunku po 11 koron 15 hal. za m^2, płatną przy odpisaniu kontraktu.

„2) Koszta kontraktu, stemple i należytość przenośną poniesie c. k. Skarb.

„3) Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się radców miasta Beringera i Guzikowskiego, na wypadek przeszkody u jednego z nich radcę miasta Dra Merza.

„4) Grunt powyższy odstępuje gmina miasta Krakowa ze względu na to, iż ma być przeznaczony pod budowę klinik uniwersyteckich, po cenie bardzo niskiej, wyrażając przytem nadzieję i życzenie, by c. k. Skarb Państwa jak najrychlej rozpoczął na nim budowę klinik". (LM. 134.755/911 I/a).

R. m. Dr. Julian Nowak popiera wnioski, wyjaśniając fachowo przeznaczenie gmachów rządowych.

Wnioski Sekcyj uchwalono.

Dodatkowy wybór kuratoryi parku Dra Jordana.

St. radca Magistratu Dr. Zaczek wyjaśnia uchwały Sekcyi IV., która domaga się uzupełnienia kuratoryi parku Dra Jordana przez wybór 3 członków a to po jednym reprezentancie szkolnictwa średniego, szkolnictwa ludowego i hygieny. (LM: 122850/911 IV.).

R. m. Turski prosi przy tej sposobności, aby kuratoryę częściej zwoływać.

Zgłoszono propozycyę, aby powołać do kuratoryi:
1) ze szkół średnich dyrektora **Winkowskiego**;
2) ze szkół ludowych r. m. **Szarka**;
3) z hygieny r. m. **Bujwida** i Dra **Juliana Nowaka**.

Uchwalono.

Zabudowania przy kościele św. Salwatora.

Imieniem Sekcyi I. i II. sprawozdawca I. Wiceprezydent Dr. Szarski po dłuższem uzasadnieniu wnosi:

Rada miasta uchwali:

Probostwu kościoła św. Salwatora w Dziel. XIII. udziela się subwencyi w kwocie 10.000 koron na koszta zakupna domu Towarzystwa urzędników budowy tanich domów przy kościele św. Salwatora pod warunkiem, że Probostwo nabędzie dom ten na własność i wykończy

architektonicznie tylną fasadę od strony kościoła, według przedłożonych planów zatwierdzonych przez Magistrat.

Do oświadczenia się na niniejszą propozycyę pozostawia się Probostwu termin dni 30-tu do załatwienia zaś sprawy z Towarzystwem urzędników budowy tanich domów dalsze dni 60.

W razie przyjęcia przez Probostwo niniejszej propozycyi, obmyśli Sekcya II. w porozumieniu z Prezydyum miasta sposób pokrycia powyższego wydatku. (LM: 2153/911 I. b).

R. m. X. Dr. Caputa popiera wnioski Sekcyj.

Uchwalono.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 7¾ wieczór.

Posiedzenie tajne (11 w kad. XVI.) **z dnia 11-go kwietnia 1912 r.**

Prezenty.

1. Udzielono prezenty na posadę nauczycielki w szkole 4-klasowej pospolitej żeńskiej połączonej ze szkołą 3-klasową wydziałową im. ces. Elżbiety p. **Bronisławie Engelstein.** (LM: 17515/912 IV.).

2. Udzielono prezenty na posadę nauczyciela w szkole wydziałowej 3-klasowej męskiej połączonej z 4-klasową posp. im. Franciszka Józefa p. **Janowi Orczykowskiemu.** (LM: 17514/912 IV.).

Przyjęcia do Gminy.

a) Przyjęto do związku gminy miasta Krakowa:

1. **Szymona Jakóbowicza** wł. restauracyi z żoną i 2 dzieci za opłatą taksy 150 kor. (LM: 15068/912 V. b.).

2. **Stanisława Antoniego** (2 im.) **Palla-Bocheńskiego** urzędnika Banku przemysłowego za opłatą taksy 50 kor. (LM: 19809/912 V. b).

3. **Otmana Reinera** ucznia VII kl. gim. i **Wiktora Reinera** ucznia VI kl. gimn. za opłatą taksy po 200 kor. od osoby. (LM: 12222/911 V. b).

b) Zapewniono warunkowe przyjęcie do gminy m. Krakowa na wypadek uzyskania obywatelstwa austr. od c. k. Rządu.

Za opłatą taksy:

1. **Stanisławowi Janowi** (2 im.) **Gąsiorowskiemu,** uczniowi gimnazyalnemu poddanemu rosyjskiemu za opłatą 300 kor. (LM: 15578/912 V. b).

2. **Bohdanowi Zdzisławowi** (2 im.). **Jarochowskiemu,** słuchaczowi praw poddanemu pruskiemu za opłatą 100 koron. (LM: 21189/912 V. b).

3. **Michałowi Aleksandrowi** (2 im.) **Małuji,** ukończonemu słuchaczowi filozofii, poddanemu rosyjskiemu za opłatą 50 kor. (127746/911 V. b).

4. **Stanisławowi Ludwikowi Edwardowi** (3 im.) **Michalskiemu,** oraz **Ludwikowi Edwardowi** (2 im.) **Michalskiemu,** uczniom szkół publicznych poddanym rosyjskim za opłatą po 20 kor. od osoby. (LM: 13409/912 V. b).

5. **Adolfowi Wielądkowi,** stereotyperowi, poddanemu rosyjskiemu z żoną za opłatą 100 koron. (LM: 25753/912 V. b).

Z uwolnieniem od taksy:

Aleksandrowi Sawlińskiemu, pom. kanc. Magistratu krakowskiego poddanemu rosyjskiemu wraz z żoną. (LM: 20108/912 V. b).

Posiedzenie nadzwyczajne (24 w kad. XVI.) **z dnia 13 kwietnia 1911 r.**

Przewodniczący Prezydent m.: Dr. Juliusz Leo.

I. Wiceprezydent m.: Dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent m.: Józef Sare.

Sekretarz Rady m.: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **59.**

Radcy miejscy: Birnbaum, Bujwid, Czunko, Drozdowski, Dudek, Epstein, Godzicki, Dr. Guńkiewicz, Jarra, Klemensiewicz, Konopiński, Dr. Lustgarten, Maywalt, Dr. Meisels, Miedniak, Mikucki, Dr. Pareński, Porębski, Ritterman, Dr. Rosenblatt, Schmelkes, Sołtysik, Suski, Dr. Twaróg hr. Wodzicki **(25)** nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

Przed porządkiem dziennym.

Sprawy Ludwinowa.

R. m. Batko interpelował w sprawie podania wniesionego przez obywateli Dz. IX. odnośnie do przedłużenia ul. Kościuszki przez garbarnię do ul. Podgórskiej, skanalizowania ul. Abrahamera, uregulowania drogi do Skawiny na przestrzeni Ludwinowa urządzenia dojazdu za Wilgą przez wykonanie mostku oraz wywłaszczenia gruntów pod drogi od opornych właścicieli.

Sprawy poruszone odstąpiono Magistratowi do regulaminowego traktowania. (LM: 44619/912 B/b).

Budżet na rok 1912.

Dyskusya generalna.

Jeneralny referent komisyi budżetowej r. m. Federowicz przedłożył preliminarz budżetu na rok 1912 prosząc o zwolnienie go od czytania, drukowanego i poprzednio rozesłanego wszystkim członkom Rady m., sprawozdania.

Uchwalono.

Mowa Radcy Daszyńskiego.

Mowca rozpatruje obecny skład Rady; prezydent jej ożywił ruch w mieście, przyczynił się do jego rozszerzenia, przeprowadził różne budowle, ale postawił Radę w tem położeniu, że jest obcą wielu ważnym zadaniom administracyi miejskiej. Powinny się — zdaniem mowcy — potworzyć odpowiednie komitety, któreby objęły i prowadziły ważne działy gospodarki miejskiej. Dzisiaj wszystko koncentruje się w prezydyum, które nie może już podołać temu ogromowi pracy. Z tego powodu zaznacza się zastój na wielu polach gospodarki gminnej. Ostatecznie Rada jest tylko organem doradczym prezydyum. Mowca obawia się zalewu biurokracyi w Magistracie; przeciw temu współdziałać może skutecznie praca komitetów radzieckich z urzędnikami.

Mowca dotknął jeszcze wielkiego zaniedbania gmin przyłączonych i stanu teatru miejskiego. Teatr ten był wysoko trzymany w swoim czasie, a dzisiaj traci z każdym dniem swoje tradycye; przestał nawet być dobrą szkołą dla artystów: Obecnie stan jest taki, że Rada musi się nad przyszłością teatru zawczasu zastanowić.

Mowa radcy Dra Bandrowskiego.

Mowca wskazuje na cyfry budżetów ostatniego dziesięciolecia i podnosi jako rzecz charakterystyczną, że wydatki w roku 1902 wynosiły 2 miliony koron, w roku 1909 — 4 miliony, w roku 1913 — 6,697.000, w ciągu więc lat dziesięciu podskoczyły ze 100 na 157, a potem na 256 procent. Przy dochodach ta skala procentowa wynosi 100, 169, 273 procent. Uderza więc ogromny skok w cyfrach budżetowych. — Wynika stąd, że gospodarka w ostatnich dziesięciu latach była intenzywną, a była także prawidłową, skoro uzyskano równowagę w wydatkach i dochodach. Gdybyśmy jednak z powodu tych cyfr oddawać się mieli optymizmowi, sądząc, że budżet ten odpowiada Krakowowi, pomylilibyśmy się, bo miasto nasze jeszcze się nie może mierzyć z innemi. Stąpamy jednak w ostatnich czasach szybkim krokiem naprzód i czerpać należy otuchę, że jeżeli tak dalej pójdzie, kiedyś Kraków stanie się istotnie wielkim. (Brawa).

Wskazawszy dalej na dochód z podatków, który w roku 1902 wynosił 1,476.000 koron, w roku 1909 — 2.128.000, zaś w roku 1912 — 3,312.000, a więc procentowo 60, 51 i 49 procent, zaznaczył mowca, że dochód ten właściwie się obniża, co nie jest rzeczą normalną. W innym kierunku mamy jednak stan dobry, majątek Gminy bowiem stale wzrasta. W roku 1902 wynosił on 460 tysięcy, w roku 1909 — 1,013.000, w roku 1912 — 1,443.000 koron. Z tych wszystkich cyfr dla wszystkich, czy kto należy do opozycyi, czy do większości, jeden należy wysnuć wniosek, że budżetowanie jest normalne, że w budżecie stale widać tendencyę zdrową mnożenia majątku i że nasza gospodarka jest stale intenzywną.

Należy to skonstatować, że dzisiaj Kraków jest inny, niż dawniej, że powstała w nim chęć odżycia życiem nowem. Jeszcze nie widzimy tego w tym nowym Krakowie i czekać musimy, zanim ten Kraków nowy zrówna się ze starym. Bezwzględnie biorąc, może p. Daszyński na teraz ma racyę, gdy się jednak policzy, co dla przyłączonych dzielnic zrobiono, okaże się, że wiele. Dowiemy się o tem od przedstawicieli prezydyum...

Mowca wymienia następnie w kilku ogólnych cyfrach świadczenia dla gmin przyłączonych i stwierdza, że z powodu tego ma gmina prawo od obywateli gmin przyłączonych domagać się, aby dalszej wielkiej robocie nie przeszkadzano, aby ją wspierano. (Oklaski).

Budżet nasz wzrósł, ale jeszcze dużo pozostało do zrobienia. Dziesięciolecie ubiegło na wielkich inwestycyach, co do których, jak i co do sprawy Wielkiego Krakowa, wszyscy bez względu na różnice partyjne, byliśmy zgodni. Nie przewidzieliśmy jednak wszystkiego, brakło nam odwagi na zaciągnięcie długoterminowych pożyczek i pracujemy — krótkoterminowemi. Nie przewidywaliśmy takiego rozrostu elektrowni, teraz musimy w nią inwestować znaczne fundusze, dalej w gazownię, w budowle sanitarne, w czyszczenie miasta i t. d.

Przed tem wszystkiem jednak, zanim się ono stanie, trzeba podnieść jedno: wykazujemy nadwyżkę budżetową 197 koron, ale budżet ten zaczyna być zupełnie twardym, a rzeczy naprzód torem swoim iść muszą. Znajdujemy się w chwili przełomowej, wszystko więc spokojnie rozważyć musimy, aby wielkie dzieło odrodzenia Krakowa nie natrafiło na przeszkody. W tym kierunku z Radą miasta współdziałać powinna prasa. (Oklaski).

Następnie omawiał mowca sprawę drożyzny, co do której na parlament nie wiele zdaje się można liczyć. Kwestyę mieszkaniową powinniśmy mieć na uwadze, starać się dalej przez Koło polskie o reformę podatku domowo-czynszowego.

Jak miasto obejmuje coraz więcej zadań społecznych, tak powinno więcej obywateli do rządów miastem pociągać. Należy szerzyć zrozumienie obywatelskiej wspólności i oddać sprawiedliwość społeczną — wszystkim. Pierwszorzędną tedy rzeczą jest reforma ordynacyi wyborczej. W tym kierunku wytwarza się już pewna harmonia, i należy dążyć do tego, aby sprawa przyszła do skutku, a przyszłe wybory odbyły się już na nowej podstawie. Szukajmy nowych sił w społeczeństwie, bo im więcej siły, tem silniejsza praca. (Żywe oklaski).

Mowa radcy Perosia.

Mowca konstatuje wzrost majątku miejskiego. Jest to rzeczą ogromnie ważną wobec powtarzanych tu i owdzie zdań, że gospodarka Krakowa opiera się tylko na długach. Długi zmniejszają się stopniowo, gospodarka w ostatnich latach zwłaszcza postępuje na podstawie zdrowych zasad, mimo „czasów wojennych“, które stanowi utworzenie Wielkiego Krakowa i podjęcia zwiększonych zobowiązań. Pocieszenia godnem jest także to, że mimo zwiększonych wydatków, nie podwyższamy dodatków do podatków, lecz szukamy innych źródeł dochodu. Mowca wskazuje następnie na szereg spraw, przeprowadzonych na pożytek miasta. Skanalizowanie Wisły dobiega końca, życzyć należy, aby zabezpieczenie miasta przed powodzią, najrychlej było dokonane. Omówiwszy sprawę kolei obwodowej i gruntów pofortecznych, wskazał mowca na troskę o rozszerzenie tramwaju i zwiększenie gazowni i elektrowni. Budowa pawilonów zakaźnych niema w Radzie żadnego przeciwnika i z pewnością niebawem będzie załatwioną. Dalej omawiał mowca sprawy mieszkaniowe; założone z inicyatywy Rady Towarzystwo budowy tanich mieszkań, wybrało już plac i wniosło do komisyi gruntowej prośbę o sprzedaż.

Dłuższy ustęp poświęcił mowca sprawom gmin podmiejskich, które nie są traktowane po macoszemu, skoro wydano na nie od kwietnia 1910 do końca roku 1912 sumę 2,700 118 koron, a mianowicie na czyszczenie ulic 147.746 koron, na szkoły 1,200.100 koron, na telefon, roboty drogowe i inne różne wydatki — resztę. Dochodu zaś z podatku, złożonego przez mieszkańców tych dzielnic przyłączonych, miała gmina 274 tysiące koron. Gmina więc zrobiła bardzo wiele i to uznać należy. Mowca wskazał następnie na ciężary, jakie Kraków ponosi, z powodu tego, że jest twierdzą;

należy mieć nadzieję, że posłowie krakowscy, w pierwszym rzędzie prezes Koła polskiego wszystko uczynią, aby te ciężary były zmniejszone. Co do aprowizacyi miasta, należałoby się starać o połączenie miasta od strony południowej zapomocą linij kolejowych z miejscowościami, z których dowóz produktów żywności jest wskazany.

Omówiwszy sprawę ustawy budowlanej, domu ludowego, zakładu Alberta i t. d, poruszył mowca sprawę inwazyi obcych firm w przemyśle budowlanym w kraju, a w ostatnich latach do Krakowa Firmy te budowlane, oparte o zakrajowe banki, zakładają tu swoje filie i chcąc zawładnąć całym tutejszym terenem trzymają się tej starej zasady, aby przez niskie ceny i dogodne warunki spłaty, zabić zupełnie miejscowy przemysł. Stwarza to wielkie niebezpieczeństwo dla całego stanu rzemieślniczego — albowiem firmy te oparte o system fabryczny, sprowadzają wszystkie dostawy i materyały ze swoich centrali, a budowle w Krakowie wykonywują obcymi robotnikami, obcymi profesyonistami, tak, że tutejsi rzemieślnicy i dostawcy, których byt ściśle związany jest z przemysłem budowlanym, prawie nic, albo bardzo mało mają przy tego rodzaju budowlach zarobku. Stan ten przez brak odporności społeczeństwa pogarsza się z dniem każdym, jak lawina; dziś pracuje już tysiąc obcych robotników. Jest kwestyą pierwszorzędnej wagi ostrzedz społeczeństwo przed tem wielkiem niebezpieczeństwem i postawić pod pręgierzem opinii publicznej tych, którzy dla rzekomej taniości, zaprzedają najżywotniejsze interesa społeczne, i swoim postępowaniem ułatwiają zaaklimatyzowanie się przybyszów, których bojkotowanie jest obowiązkiem każdego o polskość miasta i kraju dbałego obywatela. (Oklaski)

Na wniosek r. m. Dra Wasunga dyskusyę ogólną zamknięto.

Do głosu zapisani r. m. Dr. Julian Nowak, Pająk i Dr. Gross.

Mowa radcy Dra Juliana Nowaka.

Mowca wskazał, że w historyi Krakowa przeżywamy kilka bardzo ważnych lat, które się zaznaczą dodatnio dla przyszłości miasta. Rozszerzenie Krakowa, regulacya Wisły, zabezpieczenie go przed zalewem Rudawy, to są dzieła pierwszorzędne, już dokonane. Na wywody r. m. Daszyńskiego co do stanowiska prezydyum wobec Rady, zauważył mowca, że jeżeli są radcy, którzy czują się upośledzonymi w pracy, to temu sami są winni, bo pola do pracy jest dosyć i od radców zależy podjąć tę pracę. Niestety w wielu sekcyach i komisyach nieraz trzeba czekać na pojawienie się radnych i praca z ich winy idzie wolnem tępem. Gospodarka Gminy musi być i nadal intenzywną. Na bruki i kanały w gminach podmiejskich trzeba dużo pieniędzy; może na te cele za przykładem Pragi dałoby się uzyskać większą subwencyę ze strony państwa; konstelacya po temu jest bardzo korzystna, gdyż prezydent miasta jest równocześnie prezesem Koła polskiego. Trzeba nam zawodowych szkół rękodzielniczych i przemysłowych dla obrony przed inwazyą obcego robotnika, rękodzielnika i przemysłowca. Nasze zakłady gminne rozwijają się świetnie, ale szanować trzeba te źródła dochodu, gdyż ich nadmierne wyzyskiwanie mogłoby za sobą pociągnąć szkodliwe dla ludności podrożenie gazu i elektryczności.

Mowa radcy Pająka.

Mowca wobec wywodów r. m. Perosia wykazał, że gminy przyłączone przyniosły miastu z podatków bezpośrednich i pośrednich nie kwotę 274 tysiące koron, ale kwotę 1,062.000 koron. Gminy te przyniosły także miastu pewien majątek nieruchomy. Mowca podniósł różne postulaty imieniem gmin przyłączonych; domagał się z naciskiem przyspieszenia zabezpieczenia miasta przed powodzią.

Mowa radcy Dra Grossa.

Mowca podnosi, że nie wszyscy mieszkańcy Krakowa mają powód być zadowolonymi i jeżeli mowcy w dyskusyi budżetowej operowali tylko światłem, mowca chce dorzucić nieco cienia. Jest ogólna kryzys, a odczuwają ją głównie miasta; nie mają one jednak dosyć siły, aby się obronić i gdyby tę siłę miały, nie odważyłby się taki sekretarz generalny Banku austro-węgierskiego grozić utrudnieniami kredytowemi. A te utrudnienia są ważne w kierunku socyalnym, bo rzucono się przedewszystkiem na kredyt budowlany, w czasie, gdzie kwestya mieszkaniowa jest na porządku dziennym; są ważne dla nas, bo sekretarz nie mówił o Wiedniu, ale o Galicyi.

Sprawa ta ma ścisły związek z naszą polityką miejską, która jest wadliwą. Mamy dalekie plany — bliższe lekceważymy. Pierwej, zanim administracyjnie przyłączyliśmy gminy podmiejskie, należało w gminach tych nabyć grunta. Ale nie byliśmy i nie jesteśmy zorganizowani. Pieniądze nasze wędrują do Lwowa i Wiednia — my nie mamy żadnej centrali zupełnie dla siebie. Nasza Kasa Oszczędności dotąd nie utworzyła zakładu emisyi listów zastawnych: — wprawdzie wielki wydział przed dwoma laty już uchwalił statut, ale z powodu projektu zmian, dotąd wszystko spoczywa. Należy nam jakoś otrzeźwieć a nie czekać na — przyszłość. Brak nam organizacyi ekonomicznej, politycznej i społecznej. Nie jest tak dobrze, jak podnieśli inni mowcy; ci, co są w Radzie, są zadowoleni, inni — nie. Należy więc koniecznie zmienić ordynacyę wyborczą. (Oklaski)

Na tem przewodniczący o godzinie 9 minut 15 wieczór odroczył dyskusyę budżetową do poniedziałku.

Sprawozdania ze Sekcyj i Komisyj.

Sekcya ekonomiczna.

Posiedzenie w dniu 24 kwietnia 1912 r.

Na przedstawienie przew. prof. Dra Domańskiego Sekcya zgodziła się na roboty **adaptacyjne** w ubikacyach **telegrafu pożarnego** w strażnicy pożarnej i zatwierdziła odnośny kosztorys.

Następnie Sekcya obradowała ponownie nad sprawą **rozszerzenia ul. Szewskiej**, do czego nadarza się już teraz częściowo sposobność, albowiem kilka domów na tej ulicy ma być w najbliższej przyszłości przebudowanych.

Ulica Szewska może być rozszerzona do 14 względnie do 14·20 m. i z takim też projektem wystąpił przed Sekcyę Magistrat. Rozszerzenie jest w wysokim stopniu pożądane, albowiem ul. Szewska, mająca dziś zaledwie 11 względnie 12 m. szerokości, stanowi nadzwyczaj ważną arteryę komunikacyjną ze środka miasta do kilku dalszych dzielnic miasta. Sekcya po wyczerpującej dyskusyi oświadczyła się za projektowanem rozszerzeniem. Sprawa ta będzie przedmiotem obrad na jednem z najbliższych posiedzeń Rady m.

W dalszym ciągu zgodziła się Sekcya na **linię regulacyjną** części ul. Czarnowiejskiej.

Sekcya rozpatrywała sprawę **otwarcia placu targowego** przy ul. Krowoderskiej obok dawnego wału akcyzowego.

Po dłuższej dyskusyi Sekcya poleciła Magistratowi wygotowanie linii regulacyjnej od strony ul. Krowoderskiej oraz projekt otwarcia ulicy poprzecznej, łączącej ul. Krowoderską z młynówką Rudawy. Od myśli otwarcia tam placu targowego Sekcya odstąpiła.

Sekcya skarbowa.

I. Posiedzenie w dniu 10 kwietnia 1912 r.

Sekcya uchwaliła sposób pokrycia ceny kupna skrawka gruntu z realności p. Władysława Wimmera pod **regulacyę placu Matejki,** przyznała **kredyt dodatkowy** na pokrycie zaliczek wydanych na czyszczenie i zabezpieczenie młynówki Rudawy, uchwaliła pożyczkę 200.000 koron na pokrycie **kosztów budowy** kanałów, wykonanych w r. 1911, a wreszcie przyjęła protokół z dokonanej dnia 19 marca b. r. rewizyi miejskiej Izby obrachunkowej.

II. Posiedzenie w dniu 16 kwietnia 1912 r.

Sekcya uchwaliła wnioski w sprawie przyznania **polowym** miejskim **dodatków funkcyjnych,** w sprawie pokrycia kosztów sprawienia urządzeń i **maszyn dla mleczarni** miejskiej, potrzebnych do konserwacyi mleka w porze letniej, oraz koszta zakupna 3 koni do rozwozu mleka. W końcu przyjęła wnioski w sprawie zaciągnięcia pożyczki na rekonstrukcyę dróg w dzielnicach przyłączonych.

Sekcya szkolna.

Posiedzenie w dniu 24 kwietnia 1912 r.

Sekcya uchwaliła przedłożyć Radzie miasta wnioski w sprawie **udzielenia prezenty** na posadę nauczyciela w szkole wydziałowej św Jana Kantego, dalej wnioski w sprawie przyznania **subwencyi** na cele: **Zjazdu lekarzy** rządowych z całej monarchii, Kongresu wszechświatowego **Esperantystów,** obchodu jubileuszowego ku uczczeniu pamięci ks. Hugona **Kołłątaja,** wreszcie obesłania wystawy **pracy kobiet** w Pradze.

Połączone Sekcye.

I. Posiedzenie Sekcyj I. i II. w dniu 10-go kwietnia 1912 r.

Sekcye uchwaliły wnioski w sprawie **pomieszczenia Wydziału VI a.** w parterze budynku gm. przy ul. Poselskiej l. 8 i przyznania na adaptacye potrzebnego kredytu. Następnie powzięły uchwałę w sprawie przyczynienia się Gminy m. Krakowa do zwiększonych kosztów **budowy nowego mostu** na Wiśle w przedłużeniu ul. Krakowskiej.

W końcu przyjęły wnioski w sprawie odstąpienia gruntu pod budowę **klinik uniwersyteckich.**

II. Posiedzenie Sekcyj I. i II. w dniu 17-go kwietnia 1912 r.

Sekcye obradowały nad sprawą budowy **budynków sanitarnych** na gruntach kontumacyjnych w Prądniku białym.

Sprawa ta była już raz na Sekcyi ekonomicznej, na której wybrano subkomitet dla rozpatrzenia projektów budowy, zbadania położenia miejsca i możności skanalizowania przyszłego zakładu.

Naczelny lekarz miejski Dr. Janiszewski przedstawił Sekcyom wynik obrad i wnioski tego subkomitetu, zaznaczając, że subkomitet skreślił z pierwotnego projektu budowy dwa pawilony a natomiast przyjął do projektu i kosztorysu budowę kanalizacyi dla Zakładu tudzież dróg i dostępów do tegoż; wskutek tego pierwotna suma kosztorysowa około miliona koron zmniejszy się do 850.000 koron.

Subkomitet miejsce obrane uznał za zupełnie na ten cel odpowiednie.

Wśród dyskusyi, jaka się nad tą sprawą w połączonych Sekcyach wywiązała uznano jednomyślnie potrzebę budowy tych zakładów w interesie zdrowotności Wielkiego Krakowa, zaznaczono jednak, że procenta od wydatku na budowę tudzież koszta utrzymania i prowadzenia zakładu obciążają przyszły budżet miejski, należy więc zastanowić się nad środkami pokrycia.

Po długiej i ożywionej dyskusyi uchwaliły połączone Sekcye przedłożyć Radzie m. wnioski zbudowania i wprowadzenia w życie projektowanych zakładów sanitarnych na obranym gruncie możliwie niezwłocznie z tem, aby Sekcya skarbowa otrzymała od Rady m. polecenie zastanowienia się i obmyślenia środków, zdążających do powiększenia dochodów Gminy.

III Posiedzenie Sekcyj I. i II. z Komisyą gruntową w dniu 27 kwietnia 1912 r.

Sekcye rozpatrywały sprawę zakupna przez Gminę m. Krakowa dóbr tabularnych **„Wola Justowska“.**

Sekcye uchwaliły, by ostateczne załatwienie sprawy odroczyć, przy czem upoważniono Prezydenta miasta do przeprowadzenia z właścicielami pertraktacyi w myśl wyrażonych podczas dysknsyi zapatrywań.

Komisya administracyjna.

Posiedzenie w dniu 24 kwietnia 1912 r.

Komisya rozpatrywała niektóre szczegóły kontraktu z rządem o dzierżawę **liniowego podatku spożywczego** a następnie uchwaliła powierzyć prowadzenie Kasy targowej na miejskiej centr. targowicy na bydło tut. Bankowi galicyjskiemu dla handlu i przemysłu. Nadto załatwiła Komisya cały szereg spraw administracyjnych i osobistych.

Komisya aprowizacyjna.

Posiedzenie w dniu 2 kwietnia 1912 r.

Magistrat przedłożył sprawozdanie z prowadzenia **mleczarni miejskiej** za I. kwartał 1912 r., z którego

okazuje się, że mleczarnia pomyślnie się rozwija, gdy bowiem w chwili otwarcia mleczarni w styczniu bież. roku sprzedano dziennie około tysiąc litrów, to z końcem marca sprzedawano przeszło 2 tysiące litrów dziennie. Ogółem sprzedano: w styczniu 40.191 litrów, w lutym 47.024 litrów, w marcu 62.287 litrów. Stwierdzono, że wskutek otwarcia mleczarni miejskiej ceny mleka sprzedawanego w grudniu po 28 do 32 hal. obniżyły się do ceny miejskiej, to jest 24 hal, nadto poprawiła się znacznie jakość mleka w mieście.

Z dniem 1-go kwietnia bież. roku nastąpiło dalsze zwiększenie mleka do mleczarni miejskiej o 400 litrów dziennie. Znaczniejsze powiększenie dostawy nastąpi dopiero w porze jesiennej, kiedy przeważnie odnawiają się umowy o dostawę.

Komisya przyjęła sprawozdanie Magistratu z zadowoleniem do wiadomości. Zgodnie z wnioskiem Magistratu komisya przyznała **kredyt w kwocie** 10 tysięcy koron na zakupno potrzebnych urządzeń i maszyn do konserwowania mleka w porze letniej i na zakupno trzech koni na unormowanie rozwozu mleka.

Podczas dyskusyi poruszono myśl **sprzedaży mleka na błoniach** oraz w kioskach w ruchliwszych punktach miasta, tudzież zorganizowania biura wykonawczego przy Wydziale aprowizacyjnym.

Następnie przyjęto z małemi zmianami projekt **instytucyi** dla otworzyć się mającej Komisyi dla notowania cen bydła i nierogacizny na centralnej targowicy miejskiej.

Wreszcie przyjęto do wiadomości sprawozdanie Wydziału aprowizacyjnego o dotychczasowej **sprzedaży ziemniaków,** przyczem wydelegowany przez Komisyę aprowizacyjną podkomitet stwierdził, że zakupione przez gminę ziemniaki są bardzo dobrej jakości.

Komisya drogowo-kanałowa.

I. Posiedzenie w dniu 12 kwietnia 1912 r.

Komisya obradowała nad wypracowanym przez Magistrat projektem budowy nawierzchni przy sposobności przeprowadzenia **I-szej linii tramwajowej.** na przestrzeni od nowo wybudowanego III. mostu na Wiśle przez ul. Starowiślną, pl. Dominikański, Franciszkańską, Zwierzyniecką, Tadeusza Kościuszki, do klasztoru PP. Norbertanek na Zwierzyńcu. Po wyczerpującej dyskusyi powzięła Komisya szereg uchwał zdążających do tego, aby bieżącego roku przystąpiono w myśl ustaw budowlanych do uporządkowania nawierzchni torów jezdnych i chodników na wyż wspomnianej przestrzeni i równoczesnej budowy linii tramwajowej. Następnie uchwalono zaciągnąć krótkoterminową pożyczkę 200.000 koron na **rekonstrukcyę dróg podmiejskich** w gminach przyłączonych, mające się wykonać w najbliższej przyszłości.

II. Posiedzenie w dniu 26 kwietnia 1912 r.

Komisya przeprowadziła dłuższą szczegółową dyskusyę nad wyborem rodzaju materyału brukarskiego i szerokością ulic, celem uporządkowania torów jezdnych przy sposobności przeprowadzenia **nowej linii tramwaju elektr.**, na przestrzeni od III. mostu na Wiśle, przez ulice: Starowiślną, św. Gertrudy, Dominikańską, Franciszkańską, Zwierzyniecką i Tadeusza Kościuszki do klasztoru PP. Norbertanek w Zwierzyńcu, uchwalając definitywne w tej sprawie wnioski przedłożyć na najbliższe posiedzenie Rady miasta do zatwierdzenia. Następnie zatwierdzono oferty na budowę kanałów ulicznych.

Komisya gazowo-elektryczna.

Posiedzenie w dniu 18 kwietnia 1912 r.

Komisya uchwaliła na podstawie referatu Dyr. Bielińskiego, przedstawić Radzie miejskiej wniosek na **rekonstrukcyę** i rozszerzenie zasilającej **sieci kablowej** w ciągu dwóch lat i na powiększenie urządzenia wodociągowego Elektrowni.

Następie Komisya łącznie z Sekcyą skarbową wysłuchała interesującego referatu o projektowanej budowie zakładu **wodno-elektrycznego w Jazowsku** prof. Ossowskiego, właściciela odnośnej koncesyi.

Komisya gruntowa.

Posiedzenie w dniu 3 kwietnia 1912 r.

Komisya uchwaliła wydzierżawić Delegacyi Architektów polskich dalszy kawałek gruntu z gruntów pofortecznych, na **cele wystawy architektury.**

Komisya dla przemysłu gospodnio-szynkarskiego.

I. Posiedzenie w dniu 19 kwietnia 1912 r.

Komisya wydała **opinię** co do podań o koncesye szynkarskie w dzielnicy Grzegórzki, oraz co do niektórych podań o takież koncesye w dzielnicy Ludwinów, Zakrzówek, Dębniki, Półwsie, Nowa wieś i Krowodrza.

II. Posiedzenie w dniu 25 kwietnia 1912 r.

Komisya wydała **opinię** odnośnie do 35 podań o rozmaite uprawnienia przemysłu gospodnio-szynkarskiego tudzież odnośnie do 21 podań o przeniesienie istniejących koncesyi przemysłu gospodnio-szynkarskiego na inne miejsca.

Komisya statutowa.

Posiedzenie w dniu 12 kwietnia 1912 r.

Obrady rozpoczęto nad kwestyą **incompatibilitatis radców miejskich**, co do której przedstawił r. m. Dr. Rafał Landau projekt stylizacyi § 52 ust. *c)* statutu miejskiego. Sprawę tę przekazano do opracowania 4 członkom Komisyi statutowej, będących adwokatami.

W dalszym ciągu toczyły się obrady nad podziałem miasta **na okręgi wyborcze i nad ilością mandatów**, przypaść mających na poszczególne okręgi.

Dyskusya w tej sprawie nie została wyczerpaną i chwał stanowczych nie powzięto.

W ciągu dyskusyi postawił r. m. Dr. Gross wniosek: Aby zreasumować poprzednią uchwałę Komisyi, na mocy której oparto reformę gminnej ordynacyi wyborczej na 4 przymiotnikowem prawie głosowania i aby przyjąć za podstawę reformy zasady, które będą mogły u Rządu uzyskać zatwierdzenie. Reforma oparta na czteroprzymiotnikowem prawie głosowania zdaniem mowcy nie zostanie zatwierdzona.

Po ożywionej dyskusyi uchwalono na wniosek posła Federowicza poddać wniosek Dra Grossa pod obrady klubom radzieckim, a obrady przeprowadzić nad nim na następnem posiedzeniu Komisyi.

Komisya wodociągowa.

Posiedzenie w dniu 3 kwietnia 1912 r.

Komisya uchwaliła **rozszerzenie wodociągu** na dzielnice Warszawskie, Ludwinów i Płaszów i przygotowała wnioski na Radę m. w sprawie wykonania wodociągu do Kobierzyna.

Przyznała kredyt na wykonanie **stacyi prób** wodomierzy w biurach zarządu wodociągu.

Uchwaliła wykonać rurociągi dla wystawy architektonicznej.

Nadto przyznała ulgi w opłatach taryfowych.

Komitet dla rozdziału wsparć z fundacyi ś. p. Jerzego Gaffenki.

Posiedzenie w dniu 26 kwietnia 1912 r.

Komitet uchwalił rozdzielić za pośrednictwem Gron opiekuńczych rozporządzalne w b. r. odsetki od kapitału fundacyjnego w kwocie 2.194 koron między 156 ubogich, do Gminy m. Krakowa przynależnych, w kwotach od 10 do 50 koron

Rozdział wsparć nastąpi w dniu 6 maja, b. r. po nabożeństwie za duszę ś. p. Fundatora Nabożeństwo to rozpocznie się w powyższym dniu o godz. 8 rano w cerkwi św. Norberta, przy ul. Wiślnej.

Obdarowani winni wziąć udział w nabożeństwie.

Kuratorya parku Dra Jordana.

Posiedzenie w dniu 25 kwietnia 1912 r.

Kuratorya przyjęła do wiadomości **sprawozdanie za czas od chwili objęcia parku w zarząd miasta**, to jest od r. 1908 do końca r. 1911.

Wedle przedstawionego sprawozdania dokonano w tym czasie w parku następujących robót: pod względem budowlanym naprawiano dachy na wszystkich budynkach parkowych, w pawilonie głównym przerobiono zupełnie łazienki przez wprowadzenie nowego rurociągu, nowego zbiornika, przerobienie zepsutych ścian, podłogi i t. d., naprawiono i uzupełniono wodociąg w pawilonie mleczarni, na domu dla dozorcy dano nową szalówkę, dalej zrobiono nową bramę u wejścia do parku, wybudowano żelazno-betonowy wychodek, a nadto wykonano wiele innych drobniejszych robót.

Pod względem gospodarczo-ogrodowym dokonano także szeregu ulepszeń, które wymagały znacznego nakładu i tak: naprawiono wszystkie zepsute ławki i odmalowano je, a nadto sprawiono 50 nowych ławek, rozszerzono znacznie wszystkie ścieżki w całym parku, które z biegiem lat bardzo się zwęziły, obcięto szpalery grabowe, otaczające posągi, obcięto żywopłot od strony Rudawy, zasadzono około 3 tysiące szlachetnych drzewek i krzewów, urządzono kilka nowych boisk do zabaw, a wszystkie boiska, prócz dwu, zasiane trawą, aby usunąć kurz szkodliwy dla bawiących się dzieci, dalej urządzono dwa nowe boiska tennisowe i t. d.

Co do ćwiczeń i zabaw przedstawia sprawozdanie charakterystyczne daty, mianowicie statystyka prowadzona bardzo dokładnie od roko 1908 wykazuje, że liczba młodzieży szkół ludowych obojga płci uczęszczającej na ćwiczenia i zabawy do parku stale wzrasta, podczas gdy liczba uczniów szkół średnich cokolwiek maleje wskutek gwałtownie szerzącej się zabawy „piłki nożnej“ na błoniach. Ogółem ćwiczyło się młodzieży:

w roku 1909 — 5.906
„ „ 1910 — 6.090
„ „ 1911 — 6.851.

Prócz tego w niedziele i święta ćwiczyła się w parku młodzież rękodzielnicza. Młodzież szkolna odbywała ćwiczenia i zabawy w stu kilkunastu zastępach pod kierownictwem przodowników. — Koszta utrzymania parku oraz wydatki na ćwiczenia i zabawy wynosiły rocznie około 13 tysięcy koron.

Komisya dla nazw ulic.

I. Posiedzenie w dniu 4 kwietnia 1912 r.

Komisya przy udziale delegatów Towarzystwa Miłośników obradowała nad opracowanymi przez Subkomitet ściślejszy wnioskami w sprawie **nazw ulic** i przyjęła z małemi zmianami zaproponowane nazwy w dzielnicach III do XVI.

II. Posiedzenie w dniu 19 kwietnia 1912 r.

Komisya ukończyła ostatecznie swe wnioski nad zmienić się mającemi **nazwami ulic w Wielkim Krakowie**, celem przedłożenia wyniku elaboratu Sekcyi I. i Radzie m. do zatwierdzenia, przyczem powzięto wniosek, aby Gmina m. Krakowa wydała swoim nakładem kieszonkowy plan W. Krakowa według nowej nomenklatury.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie pod zarządem A. Szyjewskiego.